

Перспектива подальших наукових досліджень у даному напрямі полягає в розробці дієвих механізмів управління кадровою логістикою на підприємствах.

Використана література:

1. Бондарук О.В. Використання кадрової логістики в управлінні персоналом організації / О.В. Бондарук // Проблеми соціально-економічного розвитку регіонів. Серія "Економіка" – 2013. – Вип. 263. Т. XIV. – С. 40 – 46.
2. Гармаш С.В. Обґрунтування необхідності застосування логістичного підходу в системі управління персоналом підприємства / С. В. Гармаш // Вісник НТУ "ХП". – 2014. – № 65 (1107). – С. 165 – 170.
3. Леонтєва І.О. Кадрова логістика в системі управління водотранспортним підприємством / І. О. Леонтєва // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Економічні науки". – 2016. – Випуск 20. Частина 1. – С. 111 – 114.
4. Поліщук І. Застосування логістичної концепції кадрового менеджменту / І. Поліщук – 2014 // Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє. – 2014. – Випуск 19. Частина 2. – С. 186 – 191.

Розширення концепції логістики на екологічні аспекти

Онищенко Я.Г., викладач кафедри управління та економіки підприємства
Національного фармацевтичного університету
oniksyana@gmail.com

Онищенко А.О., студентка 4 курсу спеціальності «Економіка підприємства»
Національного фармацевтичного університету

Більшість фахівців покладають основну відповідальність за виснаження природних ресурсів, забруднення навколишнього середовища, погіршення загальної екологічної обстановки на безвідповідальну господарську діяльність людини. В економічному процесі будь-який матеріальний ресурс починає свій рух з надр природи. Логістика як сфера практичної діяльності вносить свій негативний внесок у цей процес, і тому логістика, як галузь знання повинна розглядати питання екології в контексті своєї діяльності.

Вимоги екології в логістиці означають в процесі руху матеріальних потоків зведення до мінімуму негативного впливу логістичних процесів на навколишнє середовище. Головна мета логістики, яку відносять до "зеленої", полягає в турботі про навколишнє середовище.

Метою є дослідження відмінностей розширення концепції логістики на екологічні аспекти, а також рівня розвитку логістичного обслуговування.

Результати досліджень. Розширення концепції логістики на екологічні аспекти аж ніяк не є випадковістю або даниною моді. Насправді від логістики і, відповідно, логістів в справі захисту навколишнього середовища залежить дуже багато. В Україні, на жаль, мало приділяється уваги цьому питанню. Проте, з огляду на обраний вектор розвитку і рух нашої країни в бік європейських

стандартів, можна з повною впевненістю заявляти, що «зелена логістика» стане частиною стандартів логістичних процесів в найближчі роки.

Роль транспортно-логістичних систем в житті сучасного суспільства величезна. Часто їх порівнюють з кровоносною системою людини. І дійсно, транспорт забезпечує мобільність населення і географічну доступність вантажів. Відповідно до сучасних досліджень до 70% викидів в атмосферне повітря припадає на транспортні системи, в розвинених країнах цей показник не перевищує 20%. Викиди від автотранспорту в Україні становлять близько 22 млн. т/рік. Відпрацьовані гази двигунів внутрішнього згоряння містять понад 200 найменувань шкідливих речовин і сполук, в тому числі і канцерогенних. Один автомобіль при пробігу 15 тис. км спалює в середньому 2 т палива, близько 26-30 т повітря, в тому числі 4-5 т кисню, що в 50 разів більше потреб людини, при цьому викидає в атмосферу: чадного газу - 700 кг/рік, діоксиду азоту – 40 кг/рік, незгорілих вуглеводнів – 230 літрів, твердих речовин – 2-5 кг/рік. Головний компонент вихлопів двигунів внутрішнього згоряння, це CO₂ – небезпечний для людини, тварин, викликає отруєння різного ступеня залежно від концентрації. При взаємодії викидів автомобілів і сумішей забруднюючих речовин в повітрі можуть утворитися нові речовини, більш агресивні, ніж їх "батьки" – наприклад, смог – «димлячий туман», зазвичай білого кольору.

Участь у вирішенні екологічних проблем передбачає, перш за все, скорочення споживання ресурсів – палива, електроенергії, а це автоматично призводить до скорочення витрат, що, по суті, і є однією з головних задач логістики.

Антропогенний фактор відіграє серйозну роль у зміні клімату на всій планеті, тому багато міжнародних компаній розробляють спеціальні «зелені рішення», що дозволяють скорочувати викиди в атмосферне повітря CO₂.

Міжнародна служба доставки DPD, з метою збереження навколишнього середовища від викидів вуглекислого газу, вже протягом кількох років використовує такі ноу-хау, як:

- навчання водіїв принципам екологічного водіння;
- використання парку дворівневих трейлерів, місткість яких набагато більше однорівневих;
- експлуатація нового типу фургонів, які працюють на стиснутому природному газі (CNG);
- кур'єрська доставка на велосипедах: в Гамбурзі (Німеччина) компанія DPD розвозить по житлових кварталах до 50 пакетів в день на велосипедах;
- використання транспорту з нульовим викидом газів: в Штутгарті і Гамбурзі (Німеччина) відправлення перевозять на електрофургонах Vito E-CELL Mercedes Benz.

В нашій країні "зелені рішення" довго не можуть знайти застосування, в зв'язку з тим, що в більшості випадків вони призводять тільки до подорожчання логістичних витрат, але викиди CO₂ можуть бути скорочені на кожному кроці. Наприклад, в Україні логістична компанія DB Schenker втілила програму ECO₂PHANT, яка призначена, щоб точно показати, скільки клієнти можуть скоротити свої викиди CO₂ з DB Schenker Logistics. ECO₂PHANT є новим продуктом компанії для вимірювання впливу на навколишнє середовище.

Спеціальний знак ECO₂PHANT наведено на рис.1. Кожен ECO₂PHANT позначає 5 т вуглекислого газу, які не були випущені в атмосферу – це приблизно стільки ж, скільки важить справжній слон. І клієнтові, який бачить на своєму рахунку кілька таких значків, приємно усвідомлювати, що при виконанні його заявок нанесено менше шкоди природі.

Рис. 1. Спеціальний знак ECO₂PHANT

Логістичним компаніям, які прагнуть зайняти лідируючі позиції в сфері охорони навколишнього середовища та стати одними з провідних постачальників логістичних послуг, дружніх по відношенню до довкілля, незважаючи на збільшення кількості транспортних засобів, обсяг викидів CO₂ дійсно можна скоротити, а саме:

1) Щоб знизити задимленість при відпрацюванні газів, можна запропонувати використовувати високооктанові метілтребутілові і метілтретамілові ефіри замість нафтового пального нижчих спиртів. Добавки 7-15% ефірів до автомобільних бензинів дозволяють відмовитися від тетраетилсвинцю. Таким чином, зниження сірки і ароматичних вуглеводнів в дизельному паливі зменшує задимленість відпрацьованих газів, в середньому на 30%.

2) Ще одним перспективним напрямком застосування «зелених рішень» в логістиці буде добавка води в паливо автомобіля, з метою отримання водопаливних емульсій. Вода є джерелом мікрровибухів в зоні горіння і каталізатором хімічних полум'яних реакцій. Коли такі емульсії почнуть згоряти, вода викличе інтенсифікацію сумішоутворення і зниження температури газів.

Висновки. Таким чином, виходячи з декількох прикладів розвитку і використання «зеленої логістики» як в Україні, так і за кордоном, можна зробити висновок про те, що спостерігається тенденція підвищення інтересу до поліпшення екології. Вирішення стратегічних завдань еколого-орієнтованої логістики, за допомогою розробки відповідних заходів, які враховують екологічні аспекти організації руху матеріальних потоків, дозволить забезпечити екологічно-збалансоване функціонування логістичних систем.

Використана література:

1. Абрамова, Т.С., Кускова, Е.С., Карпова, Н.П. Экологическое направление развития логистики. Проблемы экономики и менеджмента, 2014. — 6, 21–23 с.

2. Вержбицкий О. Экологистика: экономика и экология // Дистрибуция и логистика. - №10. - 2012. – С.8-13.

3. Карпова, Н.П. Экологическое направление развития логистики / Н.П. Карпова, Т.С. Абрамова, Е.С. Кускова // Проблемы экономики и менеджмента. – Ижевск, 2014. – № 6 (434). – С. 21-23.

4. Капустина Л.С. «Зеленые» технологии в логистической деятельности // Известия УрГЭУ. – 2016. – №2 (64). URL: <http://cyberleninka.ru/article/n/zelenye-tehnologii-v-logisticheskoy-deyatelnosti>.

5. Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2010 році. - К. : Центр екологічної освіти та інформації, 2011.-254 с.

6. Омельченко И.Н., Александров А.А., Бром А.Е., Белова О.В. Основные направления развития логистики XXI века: ресурсосбережение, энергетика и экология // Гуманитарный вестник, 2013, вып. 10. URL: <http://hmbul.bmstu.ru/catalog/econom/log/118.html>

7. Материалы Logistics Forum'12, организованного компанией Meeting Point Ukraine.

Сучасний стан та перспективи розвитку ринку логістичних послуг в Україні

*Смірнова П. В., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємств харчування та торгівлі Харківського державного університету харчування та торгівлі
pvsmirnova7@gmail.com*

Снівак О. В., студентка 4 курсу спеціальності Економіка Харківського державного університету харчування та торгівлі

Ринок логістичних послуг України на сьогодні знаходиться на невизначеному етапі розвитку. Про це свідчать результати масштабного дослідження «Українського логістичного альянсу» (УЛА): 37% експертів вважають, що ринок логістики знаходиться в стані стагнації, а 34% – що він пройшов етап становлення і розвивається.

Таке протиріччя пов'язане з тим, що обсяг перевезень вантажів усіх видів транспорту має чітко виражену тенденцію до спаду, починаючи з 2011 року. Зменшення вантажопотоків означає зменшення обсягів логістичної діяльності і свідчить про стагнацію та навіть деградацію [1].

З іншого боку, за останні роки на вітчизняному ринку логістичних послуг відбулися якісні зміни філософії та логістичного мислення. Якщо раніше логістика сприймалася як модна іноземна наука, то за останні роки багато компаній усвідомили, що це реальний інструмент підвищення ефективності бізнесу. Активне залучення українських підприємств до глобальних мереж поставок, вихід вітчизняних виробників на світові ринки, наслідки військових дій та ін., змусили топ-менеджмент підприємств звернути увагу на логістику свого бізнесу, на організацію логістичних процесів (закупівлі, виробництва, розподілу), а також на можливість зменшення своїх логістичних витрат за рахунок ефективного співробітництва з логістичними операторами. Наслідками такої зміни стали гарантії надійності доставки товарів і прозорості бізнес-процесів, зростання вимог до якості логістичних послуг, підвищення рівня організованості, зростання застосування інформаційних технологій, комплексність надання логістичних послуг.